

Uitbreiding Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein Newtonpark IV

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de
aanvulling daarop**

11 juni 2004 / rapportnummer 1093-275

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Raad van de gemeente Leeuwarden
p/a Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en In-
richting
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

uw kenmerk
IV 23867

uw brief
22 december 2003

ons kenmerk
1093-276/HI/gl

onderwerp
Toetsingsadvies over de Oplegnotitie
Newtonpark 4

doorkiesnummer
(030) 234 76 27

Utrecht,
11 juni 2004

Geachte Raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over de Oplegnotitie Newtonpark 4. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Daarnaast breng ik graag het volgende onder uw aandacht. Reeds geruime tijd is de Commissie betrokken bij m.e.r. procedures die betrekking hebben op de realisatie van Leeuwarden-Zuid. De Commissie heeft bij de start van haar advisering in 2000 haar waardering uitgesproken voor de keuze van de gemeente Leeuwarden, om op dat moment een vrijwillig MER op te laten stellen voor het totale plangebied en deze vervolgens basis te laten zijn voor gerichte bestemmingsplanprocedures voor delen van het gebied. De planvorming strekt zich uit over lange termijn met een groot aantal onzekerheden. Met het oog hierop stond in het MER Leeuwarden-Zuid een gefaseerde ontwikkeling van het gebied centraal. Het MER heeft met scenario's voor de meest milieuvriendelijke faseering zeer duidelijk gemaakt welke gevoelige delen van het gebied als laatste ontwikkeld zouden moeten worden om aanwezige natuurwaarden zolang mogelijk te sparen. In 2001 was al bekend dat er zich in het zuidoosten hoge populaties weidevogels bevonden. Op basis van nieuwe inventarisaties na 2001 is gebleken dat er ook in het gebied Techum en in het noord-westelijk deel (plangebied Newtonpark 4) hoge tot zeer hoge dichtheden voorkomen. Dit onderstreept te meer het belang van een gefaseerde ontwik-

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

keling omdat daarmee mogelijkheden worden gecreëerd om tijdig compenserende maatregelen te treffen, waardoor bedreigde populaties behouden kunnen blijven. Daarnaast werd het MER Leeuwarden-Zuid gekenmerkt door een inzet op een hoog ambitieniveau voor duurzaamheid.

De voorkeursalternatieven in de vervolgpcedures wijken tot nu toe af van de in het MER Leeuwarden-Zuid beschreven meest milieuvriendelijke fasering en het hoge ambitieniveau voor duurzaamheid blijkt in de deelplannen nog weinig concrete invulling te krijgen. Deze afwijkingen zijn weliswaar expliciet gemotiveerd in de opeenvolgende oplegnotities. Maar hierdoor is de meerwaarde van het oorspronkelijke MER voor de besluitvorming beperkt. Vanuit deze achtergrond is het naar mijn mening zinvol om voortgaand aan komende nieuwe procedures met het secretariaat te overleggen op welke wijze nieuwe m.e.r. procedures een maximale meerwaarde kunnen bieden voor de besluitvorming over nog komende deelplannen.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Newtonpark 4

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein Newtonpark IV
en de aanvulling daarop

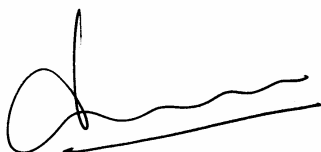
Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over de Uitbreiding Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein Newtonpark IV en de aanvulling daarop,

uitgebracht aan Gemeente Leeuwarden door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

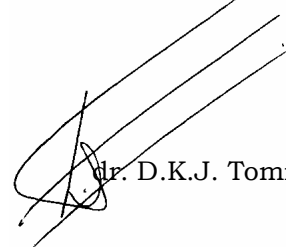
Uitbreiding Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein Newtonpark IV,

de secretaris

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 11 juni 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. ALGEMEEN OORDEEL.....	2
3. TOELICHTING OP ALGEMEEN OORDEEL	2
3.1 Fasering.....	2
3.1.1 MER Leeuwarden-Zuid.....	2
3.1.2 Actualisering ecologie	3
3.1.3 Actualisering behoefteraming.....	4
3.2 Haak tracé's.....	4
3.3 Duurzaamheid.....	4
4. OVERIGE OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN	6
4.1 Interne zonerings.....	6
4.2 Compensatie	6

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in weekblad 'Huis aan Huis' d.d. 19 november 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De gemeente Leeuwarden heeft het voornemen om ten (zuid)westen van Leeuwarden een nieuw bedrijventerrein **Newtonpark 4**, te realiseren met een bruto omvang van ca. 52 ha. Dit voornemen is één van de deelplannen in Leeuwarden-Zuid.

Ter voorbereiding van de besluitvorming over het Ontwikkelingsplan voor Leeuwarden-Zuid is op vrijwillige basis in 2001 het MER Leeuwarden-Zuid opgesteld. Daarin zijn op basis van de gevoeligheden en potenties van het gebied meest milieuvriendelijke scenario's ontwikkeld voor een gefaseerde realisatie tot maximaal 8000 woningen, 270 ha bedrijventerrein, kantoorlocaties, voorzieningen en bijbehorende infrastructuur. In haar toetsingsadvies van mei 2001 gaf de Commissie aan dat zij pas een definitief oordeel uit kan spreken over de vraag of de benodigde informatie voor deelplannen aanwezig is, wanneer de inhoud van deze deelplannen bekend zou zijn.

De gemeente heeft nu een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht voor het bedrijventerrein Newtonpark 4 te samen met de Oplegnotitie MER Newtonpark 4. In deze oplegnotitie wordt beschreven hoe de milieueffecten van het voornemen zich verhouden tot hetgeen in het MER Leeuwarden-Zuid aan effecten is beschreven

Bij brief van 22 december 2003 ¹ heeft de gemeente Leeuwarden de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de inhoud van de Oplegnotitie Newtonpark 4. De Oplegnotitie MER Newtonpark 4 is samen met het voorontwerp bestemmingsplan en het MER Leeuwarden-Zuid op 19 november 2003 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie geconstateerd dat er in de Oplegnotitie essentiële informatie ontbrak om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Zij heeft dus geadviseerd om aanvullende informatie te verstrekken. De gemeente Leeuwarden heeft dit advies overgenomen. Op 8 april 2004 is de aanvullende informatie ontvangen. Dit advies heeft betrekking op de Oplegnotitie Newtonpark 4 met de aanvulling daarop, te samen met het onderliggende MER Leeuwarden-

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

Zuid. De Commissie adviseert om de aanvullende notitie alsnog ter inzage te leggen.

2. ALGEMEEN OORDEEL

De Commissie heeft aanvankelijk geconstateerd dat de volgende essentiële informatie in de Oplegnotitie Newtonpark 4 ontbrak:

- een gedegen argumentatie om af te wijken van de fasering uit het MER Leeuwarden-Zuid (samenhang met Newtonpark 3 en ontwikkeling Zwettepark) en het ontbreken van een actualisering van dit MER ten aanzien van ecologische waarden en de behoefteraming.
- het niet zichtbaar maken van de consequenties van de verschillende Haak-tracés voor de inrichting van Newtonpark 4;
- de invulling van de duurzaamheidsambities.

In de aanvullende notitie wordt op deze punten nader ingegaan. Daarmee is **voldoende informatie** beschikbaar gekomen voor het te nemen besluit. Dit neemt echter niet weg dat de Commissie bij een aantal punten in de aanvullende informatie kanttekeningen plaatst. Hoofdstuk 3 geeft hierop een toelichting met een aanbeveling. Hoofdstuk 4 geeft een tweetal overige opmerkingen over de inhoud van de oplegnotitie gekoppeld aan een aanbeveling.

3. TOELICHTING OP ALGEMEEN OORDEEL

3.1 Fasering

3.1.1 MER Leeuwarden-Zuid

Oplegnotitie

In het MER Leeuwarden-Zuid heeft de fasering in de aanleg van de verschillende locaties centraal gestaan. Voor 4 afzonderlijke fasen is een meest milieuvriendelijk alternatief geformuleerd. Wanneer wordt afgeweken van de meest milieuvriendelijke fasering zoals in het MER beschreven, dient dit expliciet gemotiveerd te worden. De Oplegnotitie gaf echter geen motivering voor het eerst realiseren van Newtonpark 4 vóór Newtonpark 3, zoals in het MER Leeuwarden-Zuid als meest milieuvriendelijk beschreven. Het bestemmingsplan geeft als motivering dat de ontsluiting van Newton 3 problematisch is zonder hierop een toelichting te geven.

Aanvullende notitie

De aanvullende informatie meldt over de problematische ontsluiting van Newtonpark 3 het volgende. Voor een goede ontsluiting van Newtonpark 3 zijn infrastructurele maatregelen nodig, omdat de onderdoorgang langs het van Harinxmakanaal onder de spoorbaan verbreed dient te worden van 3,5 naar 7,5 meter. Dit vergt een investering van ruim 2 miljoen euro. Daarnaast wordt gewezen op de ongunstige uitstraling van een ontsluiting van Newtonpark 3 via Newtonpark 1 en 2. Tenslotte wordt gewezen op de sterke afhankelijkheid van realisatie van de Haak (N31) en een nieuwe westelijke ontsluitingsweg om een goede ontsluiting van Newtonpark 3 mogelijk te maken.

De Commissie plaatst bij deze argumentatie de kanttekening dat ook de realisatie van Newtonpark 4 sterk afhankelijk is van de planvorming en realisatie van de Haak. Immers bij acht van de negen tracévarianten voor de Haak, die op dit moment onderzocht worden, is deze van invloed. Wanneer gekozen wordt voor het Benuttingsalternatief of één van de drie Optimalisatietracés van de Haak zal de ontsluiting van Newtonpark 4 op de Hendrik Algeraweg niet de vorm kunnen krijgen van een gelijkvloerse aansluiting, zoals indicatief in het bestemmingsplan is aangegeven. De verkeersintensiteiten zullen daarvoor te hoog zijn. De dan benodigde ongelijkvloerse aansluiting zal een groter ruimtebeslag met zich meebrengen. Uit de aanvullende informatie blijkt dat hiermee ca 6 ha gemoeid is.

Wanneer gekozen wordt voor één van de Beperkte bundelingstracés of het Middentracé wordt het plangebied doorsneden met vergaande consequenties voor de verkaveling en de interne wegenstructuur. In de aanvullende notitie wordt gesteld dat exploitatie van het gebied dan onmogelijk wordt. Uit het voorgaande blijkt dus dat ook de realisatie en de wijze van invulling van Newtonpark 4 zeer sterk afhangt van de realisatie van de Haak.

Uit de planning van het Ministerie van V&W voor de Haak, zoals beschreven in het MIT 2004, blijkt dat de planvorming in 2006 wordt afgerond en dat de aanleg niet voor 2010 begint. Dit betekent dus de nodige onzekerheid voor de besluitvorming.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming expliciet in te gaan op de onzekerheden voor de inrichting van Newtonpark 4 gegeven de afhankelijkheid van een besluit over het voorkeustracé van de Haak.

3.1.2 Actualisering ecologie

Oplegnotitie

Uit het ecologische onderzoek, dat is uitgevoerd voor de tracékeuze van de Haak (Altenburg & Wymenga 2002) blijkt dat de waarde van het westelijk deel van het plangebied aanzienlijk hoger is dan waarvan in het MER Leeuwarden-Zuid is uitgegaan. Op de gevoeligheidskaart in het MER Leeuwarden-Zuid is dit gebied in het geheel niet aangemerkt als waardevol voor weidevogels. De dichtheid blijkt op 51,3 broedparen per ha. te liggen. Daarmee is de waarde van dit deel van Leeuwarden-Zuid vergelijkbaar met de zeer hoge ecologische waarde van de deelgebieden Hounsdyk en Techum. Met deze kennis hadden de in het MER Leeuwarden-Zuid ontwikkelde MMA-kaartbeelden er waarschijnlijk anders uit gezien⁵. Mogelijk moet Newtonpark 4 dan als laatste bedrijventerrein binnen het gehele gebied Leeuwarden-Zuid gerealiseerd worden. Deze consequentie is in de oplegnotitie niet besproken.

Aanvullende notitie

In de aanvullende notitie wordt gemeld dat mede op basis van de inspraakreacties aan het college zal worden voorgesteld om de percelen van het biologische bedrijf Cuperus, waar sprake is van een zeer hoge weidevogeldichtheid, buiten het bestemmingsplan Newtonpark 4 te houden.

Hierdoor kan het verdwijnen van waardevol weidevogelareaal gedeeltelijk voorkomen worden. De aanvullende notitie geeft daarnaast bruikbare suggesties voor het treffen van mitigerende maatregelen om de effecten vanuit het

⁵ Ook bij het plandeel Techum bleek met gebruik van recente informatie over ecologische waarden de meest milieuvriendelijke fasering anders te zijn dan in het MER Leeuwarden-Zuid aangegeven.

bedrijventerrein op weidevogels te beperken bij de verschillende traceringen van de Haak.

Gegeven de beperkte ecologische waarde van het gebied ten oosten van de Zwette, zou ontwikkeling van dit gebied tot bedrijventerrein in een meest milieuvriendelijke benadering mogelijk eerder in aanmerking komen voor ontwikkeling dan Newtonpark 4. De aanvullende notitie stelt echter dat het eerder ontwikkelen van het gebied de Zwette niet mogelijk is omdat het gebied de Zwette alleen ontsloten kan worden via Newtonpark 4 en daarvoor aanvullende infrastructurele maatregelen nodig zijn. Naar de inschatting van de Commissie is een rechtstreekse ontsluiting van het gebied de Zwette op de Hendrik Algeraweg vergelijkbaar met die van Newtonpark 4 en daardoor wel een reële optie.

3.1.3 Actualisering behoefteraming

Oplegnotitie

De Oplegnotitie gaf geen actualisering van de behoefte aan bedrijventerrein. Het bestemmingsplan volstaat met de constatering dat de bestaande ruimte vol is en er behoefte is aan een nieuw modern-gemengd bedrijventerrein. Verwezen is naar de onderbouwing van de behoefte, die gegeven is bij het MER Leeuwarden uit 2001. De vraag of deze behoefteraming ook anno 2004 nog adequaat is, gegeven de economische ontwikkelingen en recente inzichten over herstructurering van oude bedrijventerreinen, werd niet beantwoord.

Aanvullende notitie

De aanvullende notitie beargumenteert mede op basis van de gemiddelde uitgifte aan bedrijventerrein over de afgelopen 5 jaar (16,7 ha) en in de periode 1990-2000 (10,2 ha) dat er in de periode tot 2010 een tekort aan bedrijventerrein zal zijn. De Commissie merkt daarbij op dat met deze gemiddelde uitgifte per ha genuanceerd omgegaan moet worden, omdat er in de jaren 1999 en 2000 een piek geweest is in de uitgifte terwijl er de laatste jaren sprake is geweest van een sterk dalende tendens.

3.2 Haak tracés

Oplegnotitie

De Oplegnotitie en het voorontwerpbestemmingsplan gaven aan dat de tracékeuze voor de Haak bepalend zal zijn voor de feitelijke inrichting van Newtonpark 4. De Oplegnotitie en het bestemmingsplan gaven echter alleen informatie over de mogelijke ontsluiting wanneer gekozen wordt voor één van de negen tracés die in onderzoek zijn, namelijk het Bundelingstracé. De consequenties van de overige tracés bleven onbesproken.

Aanvullende notitie

In de aanvullende notitie worden de consequenties van de verschillende Haaktracés voor de inrichting en realisatie van de Haak voldoende toegelicht (zie ook 3.1).

3.3 Duurzaamheid

Oplegnotitie

De Oplegnotitie en het voorontwerpbestemmingsplan zijn ingegaan op de wijze waarop invulling gegeven gaat worden aan duurzaamheidsambities. Deze

ambities zijn echter op een aantal punten niet duidelijk of weinig ambitieus. De Commissie heeft er eerder in haar advies over het plandeel Techum al op gewezen dat hoe later in het planproces ambities concreet worden uitgewerkt des te meer het scala aan maatregelen al zal zijn ingeperkt.

Bij Newton 4 gaat het om de volgende punten:

- Onduidelijkheid over de doelstelling voor de CO₂ reductie en het ontbreken van een vertaalslag naar het type bedrijven dat zich mag vestigen.
- Onduidelijkheid over de wijze waarop de doelstelling voor het gebruik van 4% duurzame energie gehaald gaat worden en over het aandeel dat Newtonpark 4 moet halen om de gemeentelijke doelstelling van 10.000 m² zonnepanelen in 2005 te halen.
- Onduidelijkheid over de mogelijkheden van windmolens. De Oplegnotitie stelt dat windmolens niet hoger mogen zijn dan 40 m en er geen ruimte is voor clusters. Tegelijkertijd wordt gesteld dat de mogelijkheden voor windenergie worden onderzocht. Het bestemmingsplan laat molens tot 40 m toe in clusters van max. 9 stuks. Daarbij merkt de Commissie op dat windmolens met een hoogte van 40 m niet economisch zijn en een relatief groot beslag leggen op de schaarse grond.
- Eén van de ambities in het MER Leeuwarden-Zuid was om met een gesloten grondbalans te gaan werken. Evenals bij het deelplan Techum al het geval was, blijkt dit ook bij Newtonpark 4 niet realiseerbaar door het hanteren van een drooglegging van 1,2 m. De Oplegnotitie geeft geen indicatie over de orde van grootte van het tekort op de balans.
- Het bestemmingsplan stelt in de bouwvoorschriften maximumeisen voor o.a. bebouwingsdichtheid (max. 70%), bouwhoogte (max. 12 m) en een minimale afstand tot een weg (10 m). Deze voorschriften staan de invulling van meervoudig en intensief grondgebruik met als resultante een kleiner ruimtebeslag in de weg. Een intensiever ruimtegebruik kan er bijvoorbeeld toe leiden dat ruimte aan de westzijde vrij kan blijven. Duurzaamheid kan ook ingevuld worden met voorschriften over gebruik van flexibele panden (casco-bouw). Dit type opties blijft onbesproken.
- Het parkmanagement krijgt geen ruimtelijke invulling. Dit kan gebeuren door een voorkeur uit te spreken voor een voorkeur voor bepaalde combinaties van bedrijven in (delen van) het plangebied.

Aanvullende notitie

Over de te halen doelstellingen van de gemeente en de vertaling naar het plangebied geeft de aanvullende notitie globale nadere informatie. In de aanvullende notitie wordt terecht gesteld dat een concrete vertaling van duurzaamheidsambities niet per definitie hoeft plaats te vinden in bestemmingsplanvoorschriften. Maar dat neemt niet weg dat hier wel voor gekozen kán worden. In de aanvullende notitie wordt bij de invulling van de energieprestatie aangegeven dat het op voorhand vastleggen van dergelijke prestaties het vestigingsklimaat voor bedrijven onder druk zet. Voor het uitspreken van een voorkeur voor bepaalde combinaties van bedrijven om uitwisseling bijv. van energie en reststromen te bevorderen wordt niet gekozen met het argument dat de markt in het noorden te dun is om clustering van bedrijven op voorhand vast te leggen.

Uit de weinig concrete invulling van de ambities en het niet op voorhand vastleggen van prestaties leidt de Commissie af dat de duurzaamheidsambities zoals die aanvankelijk (in het MER Leeuwarden-Zuid) uitgangspunt waren in belangrijke mate naar beneden zijn bijgesteld.

4. OVERIGE OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN

4.1 Interne zonering

De Oplegnotitie gaf aan dat aan de zuidzijde langs de Boksumerdyk bedrijven uit de categorie 1 t/m 3 worden toegestaan. Langs de oostzijde (Zwette) worden bedrijven uit de categorieën 1 en 2 toegestaan. Aan de westzijde is niet voorzien in een zonering, terwijl de waardevolle weidevogelpopulatie zich juist aan de westzijde van het plangebied bevindt. Dit kan dus inhouden dat juist in dit gebied categorie 4 bedrijven zich vestigen, hetgeen leidt tot verstoring (geluid, licht). Dit effect van de voorziene zonering bleef onbesproken. Daarbij moet ook in aanmerking genomen worden dat juist in het westen sprake zal zijn van cumulatie van effecten als gevolg van bedrijvigheid, spoor en mogelijk de Haak.

De aanvullende notitie gaat niet nader in op de gewenste interne zonering binnen het terrein. Door het alsnog buiten het plangebied houden van het meest waardevolle weidevogelgebied aan de westkant (zie 3.1.2.) en het treffen van mitigerende maatregelen, kunnen effecten weliswaar beperkt worden. Echter een gerichte interne zonering waarbij categorie 4 bedrijven aan de oostzijde worden gesitueerd kan hieraan een verdere bijdrage leveren.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming alsnog aan te geven of met interne zonering milieuwinst te halen is.

4.2 Compensatie

De Oplegnotitie geeft aan dat als compensatie voor het verloren gaan van weidevogelareaal is voorzien in een groenstrook van 50 m langs de Zwette gedacht. Tegelijkertijd moet deze strook vooral een recreatieve functie gaan krijgen. Gegeven de omvang en de functie van de zone langs de Zwette lijkt invulling van deze zone als ecologisch waardevol gebied niet reëel. Bij de toetsing van het deelplan Techum bleek dat een aantal partijen op initiatief van de provincie gaat werken of werkt aan een compensatieplan voor verlies aan weidevogelareaal in het gehele gebied Leeuwarden-Zuid. Het is voor de hand liggend om daarbij ook het verlies aan weidevogelareaal als gevolg van een aanleg van Newtonpark 4 volwaardig mee te nemen.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming inzicht te geven in de actuele stand van zaken over de concrete invulling van compensatie van waardevol weidevogelareaal.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport Uitbreiding
Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein Newtonpark IV en de aanvul-
ling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 058 233 88 33

Stadsontwikkeling en -beheer

Gemeente Leeuwarden

Commissie voor Milieueffectrapportage
Mevrouw ir. V.J.H.M. ten Holder
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	23 DEC. 2003
nummer	
classier	1093-223/m 226
kopie naar:	HL gl

Onderwerp Bestemmingsplan Newtonpark IV/MER oplegnotitie Newtonpark
Uw kenmerk IV 23867
Ons kenmerk
Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting
Team Ruimtelijke Ordening
Doorkiesnummer (058) 233 058-2338607 H. Coerts
Bijlagen 17
Datum 22 december 2003, verzonden: 22 DEC 2003

Geachte mevrouw Ten Holder,

Telefax 058 215 39 49
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

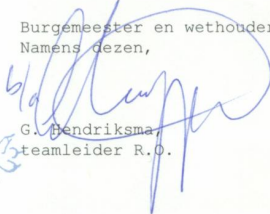
Bijgaand doen wij u in het kader van een door uw commissie uit te brengen toetsingsadvies over het milieueffectrapport ten behoeve van de besluitvorming over bestemmingsplan Newtonpark IV het genoemde bestemmingsplan plus de oplegnotitie MER in zestienvoud (2 x 8) toekomen. Het gebied Newtonpark IV maakt onderdeel uit van het gebied waarvoor een Milieueffectrapport woon- en werkgebied Leeuwarden-Zuid is opgesteld.

Tevens doen wij u het verslag van de inspraakavond over het bestemmingsplan en de MER-oplegnotitie toekomen.

Het bestemmingsplan is inmiddels wel, maar de oplegnotitie is nog niet behandeld in de Commissie van overleg van de provincie. Zodra wij de reactie van de CvO hebben doen wij u die toekomen.

Inmiddels zijn een groot aantal inspraakreacties bij ons binnengekomen. Wilt u wanneer u prijs stelt deze te ontvangen dit aan de heer H. Coerts, die bereikbaar is op het hierboven genoemde bovengenoemd telefoonnummer kenbaar maken?

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
Namens dezen,

G. Hendriksma,
teamleider R.O.

Sjoch dizze stêd; sjoch wat der rûnom bart - It âlde speelet him yn wat de takomst hat - Piter Terpstra

BIJLAGE 2

Kennis van het milieueffectrapport in weekblad Huis aan Huis d.d. 19 november 2003

Voorontwerp bestemmingsplan

Newtonpark IV en oplegnotitie MER

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden maken ter uitvoering van artikel 6A van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de Algemene Inspraakverordening bekend, dat een inspraakbijeenkomst zal worden gehouden op:

*maandag 24 november 2003 in het praktijkcentrum Nij Bosma Zathe,
Boksumerdijk 11, 9084 AA Goutum, aanvang 19.30 uur.*

Tijdens de bijeenkomst zal informatie worden gegeven en kunnen vragen worden gesteld over het voorontwerp van het nieuw op te stellen bestemmingsplan Newtonpark IV.

Het voorontwerp van het bestemmingsplan Newtonpark IV en de hierop betrekking hebbende oplegnotitie MER, alsmede het Milieueffectrapport woon- en werkgebied Leeuwarden-Zuid liggen met ingang van donderdag 20 november 2003 gedurende vier weken bij de centrale balie in de hal van het Stadskantoor (open van 09.00 - 16.00 uur) voor een ieder ter inzage. Tevens kan het bestemmingsplan op verzoek ter inzage worden gelegd op maandag van 16.00 uur tot 19.00 uur in de bodekamer van het Bestuurscentrum, Groeneweg 1 te Leeuwarden.

Het plangebied wordt begrensd door de Hendrik Algraweg aan de noordkant, de Boksumerdijk aan de zuidzijde, de spoorlijn van Stavoren naar Leeuwarden aan de westzijde en de Zwette aan de oostzijde.

Gedurende de termijn van tervisielegging kunnen ingezetenen van de gemeente Leeuwarden en in deze gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen schriftelijk dan wel mondeling hun commentaar naar voren brengen.

Schriftelijke reacties kunnen worden gericht aan Burgemeester en wethouders van Leeuwarden, Postbus 21000, 8900 JA Leeuwarden.

Indien men mondeling wil reageren kan hiervoor een afspraak worden gemaakt met de heer H. Coerts, team Ruimtelijke Ordening, telefoonnummer 058 233 8607.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leeuwarden

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Leeuwarden

Besluit: vaststellen bestemmingsplan Newtonpark 4

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11 en C12

Activiteit: Realisatie van 52 ha bedrijventerrein in het gebied Newtonpark 4 ten zuiden van Leeuwarden als onderdeel van het Ontwikkelingsplan Leeuwarden-Zuid

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 12 april 2000

richtlijnenadvies uitgebracht: 15 juni 2000

richtlijnen vastgesteld: 1 augustus 2000

kennisgeving MER: 21 maart 2001

1^e toetsingsadvies uitgebracht: 29 mei 2001

kennisgeving oplegnotitie: 14 augustus 2002

2^e toetsingsadvies uitgebracht: 22 oktober 2002

kennisgeving oplegnotie: 7 juli 2003

3^e toetsingsadvies uitgebracht: 21 oktober 2003

kennisgeving oplegnotitie: 19 november 2003

4^e toetsingsadvies uitgebracht: 11 juni 2004

Bijzonderheden: De Commissie sprak in haar 1^e toetsingsadvies haar waardering uit voor de keuze om op het niveau van het Ontwikkelingsplan een MER op te stellen. Het gekozen tijdstip en de omvang van het plangebied maken het namelijk mogelijk om, ondersteund met m.e.r. een integraal plan te ontwikkelen voor het gehele gebied.

Door al vroeg in het planvormingsproces de m.e.r. procedure op te starten kent de planvorming een aantal onzekerheden. Om deze reden heeft de Commissie in haar richtlijnenadvies geadviseerd om voor verschillende scenario's voor de omvang van woningbouw, bedrijventerrein en de hoofdontsluiting een meest milieuvriendelijk alternatief uit te werken. Hiermee wordt inzicht gegeven in de mogelijke eindsituaties bij een gedeeltelijke ontwikkeling van het gebied. Daarnaast is geadviseerd een alternatief uit te werken waarin de mma's van opeenvolgende scenario's optimaal op elkaar aansluiten. Het advies is voor een belangrijk deel overgenomen in de definitieve richtlijnen.

1^e toetsing

In haar 1^e toetsingsadvies spreekt de Commissie waardering uit voor de wijze waarop uitwerking is gegeven aan de scenariobenadering van de richtlijnen. Hierdoor geeft het MER een goede basis voor het uitwerken van deelplannen. Zij spreekt nog geen eendoordeel uit over de vraag of het MER voldoende informatie bevat voor de besluitvorming over het gehele plangebied waarop het MER betrekking heeft. Een formeel besluit hierover is namelijk niet in procedure gebracht. Een definitief oordeel kan pas worden gegeven op het moment

dat concrete bestemmingsplannen in procedure worden gebracht. Zij formuleert op de volgende punten aanbevelingen:

- het nagaan van de mogelijkheden voor extra knopen (met hoge woon-dichtheden) in het westelijk deel van het plangebied;
- het beschrijven van concrete randvoorwaarden om te komen tot afgeronde ontwikkeling van deelgebieden;
- het motiveren van de afwijkingen in fasering in het Ontwikkelingsplan Leeuwarden-Zuid ten opzichte van het MER;
- het overwegen van maatregelen om sluipverkeer als gevolg van overbelasting van de Drachsterbrug te voorkomen;
- informatie te geven over mogelijke hydrologische effecten op de Hempens-remeerpolder;
- aandacht te besteden aan het voorkomen van onveilige situaties in groen-zones;
- na te gaan of maatregelen te nemen zijn om zoutminnende vegetaties in het zuidoosten te sparen;
- bij de ontwikkeling van deelgebieden aan te geven hoe de maatregelen passen binnen de ambities voor duurzame stedenbouw en duurzaam bouwen uit het Ontwikkelingsplan.

Het MER Leeuwarden-Zuid dient tevens ter onderbouwing van een eerste formeel besluit, het verzoek om vrijstelling van het bestemmingsplan om de ophoging van gronden voor de planfase Techum mogelijk te maken. De Commissie concludeert dat het MER hiervoor voldoende informatie bevat. Zij beveelt aan om bij de besluitvorming nadere informatie te verstrekken over:

- de keuze om in afwijking van het MER als eerste te starten met de planfase Techum;
- de mate van inklinking van de bodem, de te realiseren ontwateringsdiepte en de wijze waarop de ophoging plaats gaat vinden (integraal of partieel).

2^e toetsing

Het tweede formele besluit waarvoor het MER Leeuwarden-Zuid de informatie moet bieden, was het bestemmingsplan Leeuwarden-Zuid Fase A. De gemeente maakte hiervoor gebruik van art. 7.16. van de Wet Milieubeheer. In een "Oplegnotitie" is beschreven hoe het ontwerp-bestemmingsplan fase A zich verhoudt tot de scenario's zoals beschreven in het MER Leeuwarden-Zuid en is op onderdelen de informatie geactualiseerd. De Oplegnotitie is samen met het ontwerp-bestemmingplan Leeuwarden-Zuid, fase A ter inzage gelegd.

Door het globale karakter van het bestemmingsplan leverde deze procedure weinig nieuwe informatie op ten opzichte van de informatie die met het MER Leeuwarden-Zuid al is gegenereerd. Het MER Leeuwarden-Zuid en het Ontwikkelingsplan Leeuwarden-Zuid gaven zelfs meer gedetailleerdere informatie over fasering, woningbouwdichtheden, landschappelijke inpassing, maatregelen op het gebied van de waterhuishouding en de ontsluiting.

Omdat de benodigde informatie dus beschikbaar was, achtte de Commissie voldoende informatie voor besluitvorming aanwezig. Zij baseerde dit oordeel op het feit dat de ambities en randvoorwaarden voor de inrichting zoals vastgelegd in de voorschriften bij het ontwerp bestemmingsplan voor een belangrijk deel overeenkomen met de ambities uit het MER Leeuwarden-Zuid. In de aanbiedingsbrief bood zij aan om opnieuw advies uit te brengen wanneer deze ambities zijn vastgelegd in de nog op te stellen uitwerkingsplannen.

Wel constateerde de Commissie dat de nu voorziene woningbouw in het oostelijke deel van het plangebied niet spoort met de meest milieuvriendelijke fase-

ring uit het MER. Dit gold met name voor het zuidoostelijke deel van het plangebied. Om deze reden werd geadviseerd een expliciete motivering bij het besluit te geven waarom als eerste een bestemmingsplan in procedure wordt gebracht dat betrekking heeft op het (kwetsbare) oostelijk deel van Leeuwarden-Zuid. Daarmee annex adviseerde zij om bij het ontwerp van het buurtschap in de zuidwest hoek van gebied I rekening te houden met het zoveel mogelijk voorkómen van negatieve effecten op de populaties weidevogels in het aangrenzende gebied II.

Tevens werd geadviseerd op enkele punten de ambities uit het MER explicie-ter op te nemen in (de toelichting op) het bestemmingsplan zodat de sturende invloed op de uitwerkingsplannen gewaarborgd is. Tenslotte zijn twee suggesties meegegeven voor de nog op te stellen uitwerkingsplannen.

3^e toetsing

Het derde formele besluit waarvoor het MER Leeuwarden-Zuid de basis moet bieden, is het vaststellen van het bestemmingsplan de Zuidlanden, plandeel Techum. De gemeente maakt hiervoor opnieuw gebruik van art. 7.16. van de Wet Milieubeheer. In de “Oplegnotitie Techum” is beschreven hoe het ontwerp-bestemmingsplan Zuidlanden, plandeel Techum zich verhoudt tot de scenario’s zoals beschreven in het MER Leeuwarden-Zuid en is op onderdelen de informatie geactualiseerd. Deze actualisatie geldt met name voor de ecologische waarden in het gebied Techum. De Oplegnotitie Techum is samen met het ontwerp-bestemmingplan Leeuwarden-Zuid, fase A en het MER Leeuwarden-Zuid ter inzage gelegd.

De Commissie is van oordeel dat het MER Leeuwarden-Zuid samen met de Oplegnotitie Techum, voldoende informatie bevat voor besluitvorming. In de Oplegnotitie is helder toegelicht wat de effecten van realisatie van het plangebied Techum zijn op de aanwezige waarden in het gebied en wordt kort gemotiveerd om welke reden wordt afgeweken van de in het MER ontwikkelde meest milieuvriendelijke fasering.

Recent ecologisch onderzoek geeft aan dat de waarde van het gebied Techum voor weidevogels aanzienlijk hoger is dan bekend was tijdens het opstellen van het MER Leeuwarden-Zuid. Of en in welke mate deze informatie van invloed moet zijn op de in het MER ontwikkelde fasering, behoeft naar de mening van de Commissie verduidelijking. Zij adviseert deze verduidelijking te geven bij het te nemen besluit. Daarnaast doet zij de volgende aanbevelingen:

- de stand van zaken t.a.v. realisatie van compensatiegronden voor verlies aan weidevogelgrond toe te lichten, de migratie van de weidevogelpopulatie vanuit het plangebied Techum naar elders te monitoren en te onderzoeken op effectiviteit;
- een toelichting te geven op de inlaat van gebiedsvreemd water;
- de noodzaak tot ophoging te onderbouwen mede tegen de achtergrond van het streven om nieuwe habitats te creëren en in te gaan op alternatieve inrichtingsmaatregelen, zoals kruipruimte-loos bouwen.

4^e toetsing

Het 4^e formele besluit is het vaststellen van het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Newtonpark 4. Opnieuw wordt gebruik gemaakt van art 7.16 Wm. In de Oplegnotitie Newtonpark 4 is beschreven hoe het plan zich verhoudt tot het MER Leeuwarden-Zuid. De Commissie was van oordeel dat in de oplegnotitie de volgende essentiële informatie ontbrak:

- een gedegen argumentatie om af te wijken van de fasering uit het MER Leeuwarden-Zuid (samenhang met Newtonpark 3 en ontwikkeling Zwettepark) en het ontbreken van een actualisering van dit MER ten aanzien van ecologische waarden en de behoefte-raming.
- het niet zichtbaar maken van de consequenties van de verschillende Haak-tracés voor de inrichting van Newtonpark 4;
- de invulling van de duurzaamheidsambities.

In een aanvulling wordt op deze punten afdoende ingegaan, hetgeen leidt tot een positief eindoordeel. Het advies bevat twee aanbevelingen:

- bij de besluitvorming expliciet ingaan op de onzekerheden voor de inrichting van Newtonpark 4 gegeven de afhankelijkheid van een besluit over het voorkeurstracé van de Haak;
- bij de besluitvorming inzicht te geven in de actuele stand van zaken over de concrete invulling van compensatie van waardevol weidevogelareaal.

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. G. Blom (voorzitter toetsingsfase 1 en 2)

dr. F.H. Everts

ir. F.A.C. de Haas

ir. G.J. Hellinga

dr. J.T. de Smidt (voorzitter richtlijnenfase)

ir. J. Termorshuizen

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter toetsingsfase 3 en 4)

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20031218	Kees Iepema, mede namens 357 insprekers en 795 ondertekenaars	-----	20040126
2.	20031216	M. Cuperus	Veldhoven	20040126
3.	20031217	K.R. Iepema	Boksum	20040126
4.	20031214	Vereniging Milieudefensie	Leeuwarden	20040126
5.	20031216	Doarpsbelang Jellum-Bears	Jellum	20040126
6.	20031217	Stichting Milieuplatform Leeuwarden	Leeuwarden	20040126
7.	20031210	Mts. Biologische Veehouderij Cuperus	Boksum	20040126
8.	20031209	Wijkvereniging De Toekomst-Vosseparkwijk	Leeuwarden	20040126
9.	20031216	NLTO-Landbouwhuis Drachten, mede namens afdelingen in Leeuwarden, Littenseradiel en 't Bildt/Menaldumadeel	Drachten	20040126
10.	20041215	Kienhuis Hoving, advocaten en notarissen, namens MEGA Projecten B.V.	Zenderen	20040126
	20031124	verslag inspraakavond	Leeuwarden	20031223

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding Leeuwarden-Zuid, Bedrijventerrein
Newtonpark IV en de aanvulling daarop**

Realisatie van 52 ha bedrijventerrein in het gebied Newtonpark 4
ten zuiden van Leeuwarden als onderdeel van het Ontwikkelingsplan
Leeuwarden-Zuid

ISBN 90-421-1270-0